

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

DECIZIE

29 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTȚIE

Complet de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Picic Pavel,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Picic Pavel împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoane terțe Primarul General al municipiului Chișinău, Ceban Ion și Consilierii Consiliului municipal Chișinău din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 ianuarie 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Picic Pavel,

c o n s t a t ă :

La 29 decembrie 2023, Picic Pavel a depus acțiune în procedura contenciosului administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale, cu invocarea persoanelor terțe - Primarul General al municipiului Chișinău, Ceban Ion și Consilierii Consiliului municipal Chișinău din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională, solicitând anularea răspunsului nr. CEC-8/3930 din 8 decembrie 2023 a Comisiei Electorale Centrale;

- obligarea Comisiei Electorale Centrale să stabilească încălcări în conformitate cu prevederile art. 70 alin. (5), (6), (8) și (12) din Codul electoral;

- obligarea Comisiei Electorale Centrale să recunoască invalid mandatul Primarului General al municipiului Chișinău, Ceban Ion;

- obligarea Comisiei Electorale Centrale să recunoască mandatele Consilierilor Consiliului municipal Chișinău din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională, ca fiind nevalabile;

- obligarea Comisiei Electorale Centrale să recunoască drept nevalabile alegerile din 5 noiembrie 2023 în municipiul Chișinău.

La 29 decembrie 2023, Picic Pavel a depus o cerere, prin care a solicitat suspendarea mandatului Primarului General al mun. Chișinău, Ceban Ion și mandatele Consilierilor Consiliului municipal Chișinău din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională, pe durata examinării cauzei de contencios administrativ.

La 05 ianuarie 2024, Comisia Electorală Centrală a depus referință asupra acțiunii în contencios administrativ, prin care a solicitat: în principal, declararea acțiunii

depusă de Picic Pavel către Comisia Electorală Centrală, ca fiind inadmisibilă; în subsidiar, respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 ianuarie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Picic Pavel împotriva Comisiei Electorale Centrale, cu invocarea persoanelor terțe - Primarul General al municipiului Chișinău, Ceban Ion și Consilierii Consiliului municipal Chișinău din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională cu privire la contestarea actelor administrative, pe motiv că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ.

La 17 ianuarie 2024, Picic Pavel a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 ianuarie 2024, solicitând casarea încheierii.

În motivarea recursului a menționat că nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău, considerând-o neîntemeiată și pasibilă anulării.

În opinia recurentului instanța de apel neîntemeiat a refuzat examinarea acțiunii în fond și a reținut circumstanțe care nu corespund realității. Ca urmare, a aplicat eronat normele de drept material, și anume, dispoziția art. 95 alin.(1) și (8) din Codul electoral.

Cu referire la termenul recursului:

Conform art.95 alin.(1) din Codul electoral, în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Iar, dispozițiile art.100 alin.(1) din Codul electoral stipulează că, în perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.

Se reține că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 05 ianuarie 2024.

Din materialele cauzei rezultă că, copia încheierii contestate din 05 ianuarie 2023, a fost notificată la 15 ianuarie 2024, fapt ce se confirmă prin scrisoarea anexată la actele cauzei (f.d.28). Astfel, recursul înaintat de Pici Pavel la 17 ianuarie 2024, a fost depus în termen.

Prin referința depusă la 24 ianuarie 2024, Comisia Electorală Centrală a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, invocând tardivitate recursului.

Examinând recursul depus de către Picic Pavel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Potrivit art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul de judecată reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 ianuarie 2024,

prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Picic Pavel.

Drept temei al declarării acțiunii ca inadmisibilă au fost reținute prevederile art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Astfel, art. 207 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ statuează că, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ.

Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă, în special, când a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Completul remarcă că, în speță, Picic Pavel cere constatarea invalidității mandatul Primarului General al municipiului Chișinău, Ceban Ion.

Respectiv, speței sunt aplicabile prevederile art.95 alin.(1) (8) din Codul electoral, care stipulează că, în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea,

(8) Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin.(1).

Termenul înaintării contestației se calculează din ziua următoarei zilei comiterii acțiunii (depistării) inacțiunii sau adoptării unei hotărâri.

Din înțelesul normelor citate supra, se deduce că contestațiile electorale se depun în termen de 3 zile calculat de la data adoptării hotărârii.

Materialele cauzei atestă că, la 08 noiembrie 2023, Picic Pavel a depus o cerere în adresa Comisiei Electorale Centrale a Republicii Moldova, prin care a solicitat să fie declarate nule alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023 la funcția de Primar General al mun. Chișinău.

Prin răspunsul nr. CEC-8/3808 din 20 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a comunicat lui Picic Pavel faptul că „în Circumscripția electorală municipală Chișinău nr. 1, Comisia nu a fost informată de către Consiliul electoral al circumscripției respective despre încălcări de natură să influențeze rezultatele votării și atribuirea mandatului de Primar General”.

La 22 noiembrie 2023, Picic Pavel a depus la Comisia Electorală Centrală o cerere prealabilă, prin care și-a exprimat dezacordul cu răspunsul nr. CEC-8/3808 din 20 noiembrie 2023.

Prin răspunsul nr. CEC-8/3930 din 08 decembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a comunicat lui Picic Pavel faptul că „Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională și-a utilizat denumirea prescurtată MAN, înregistrată de către Agenția Servicii Publice la 13 ianuarie 2023, în simbolul electoral aprobat prin hotărârea Comisei Electorale Centrale nr. 1462/2023 pentru imprimare în buletinele de vot în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.

Prohibiția utilizării simbolurilor similare în procesul electoral a fost instituită pentru a asigura la înregistrarea simbolurilor electorale pentru imprimare în buletinul

de vot, diferențierea simplă a concurenților electorali, astfel încât opțiunea alegătorului să corespundă preferințelor sale atunci când își dă votul în cabina de vot. Totodată, nu poate fi îngădit dreptul partidului de a-și utiliza propria denumire în simbol, care stilistic a fost prezentat într-o formă diferită și nu duce la similitudine. În rest, Comisia își menține punctul de vedere formulat în scrisoarea nr. CEC8/3808 din 20 noiembrie 2023”.

Nefiind de acord cu răspunsul Comisiei Electorale Centrale, la 29 decembrie 2023, Picic Pavel a înaintat prezenta acțiune în contencios administrativ.

Completul de judecată reține că, deși Picic Pavel a primit de la Comisia Electorală Centrală răspunsul nr. CEC-8/3930 la data de 08 decembrie 2023, contestație în instanță a depus la 29 decembrie 2023, adică peste termenul de 3 zile prevăzut imperativ de norma art.95 alin.(1), (8) din Codul electoral.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că potrivit art. 210 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător și pentru decizia cu privire la cererea de repunere în termen.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului.

Prin urmare, instanța poate dispune repunerea persoanei în termenul de depunere a acțiunii, dacă aceasta a omis termenul prevăzut de lege din motive independente de voința ei.

În același timp, potrivit art.65 alin. (2) Cod administrativ, la cererea de repunere în termen se anexează probele, care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar se recuperează acțiunile omise.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că în speță, Pitic Pavel, deși a depus acțiunea peste termenul prevăzut de lege, nu a solicitat repunerea în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut, iar în speță soluția adoptată de instanța de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6§1 CEDO.

În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 05 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, completul specializat

pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 95 alin.(1), (8) din Codul electoral, și în coraborare cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Picic Pavel.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 ianuarie 2024, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Picic Pavel împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoane terțe Primarul General al municipiului Chișinău, Ceban Ion și Consilierii Consiliului municipal Chișinău din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc